

Is het verantwoord en wijs om binnen een kerkenraad ambtsdragers te hebben die nauwe familiebanden hebben?

Vraagstelling

Verschillende kerken hadden in het verleden de regel dat broers of vader en zoon niet tegelijk geroepen konden worden tot het ambt. Is dat nog gebruikelijk, zijn er richtlijnen voor, of is dat niet meer zo van belang?

Overwegingen en adviezen

1. Er zijn voor dit thema geen landelijke regels of richtlijnen.

Elke kerk heeft hierin vrijheid van beleid.

2. De praktijk is heel divers.

Zo zijn er kerken waar men strikt de hand houdt aan de (eigen!) regel dat er geen twee ambtsdragers tegelijk mogen dienen die in de eerste of tweede graad familie zijn; maar ook zijn er kerken waar men er al lang aan gewend is dat broers tegelijk dienen als ouderling.

3. Wanneer de betrokken ambtsdragers vooral pastoraal bezig zijn, levert een familierelatie meestal geen problemen op: ieder is vooral werkzaam in de eigen wijk.

Problemen ontstaan vaak wanneer er binnen de kerkenraad verschil van mening groeit rond een bepaald onderwerp of rond een bepaalde persoon. Dan leidt een familierelatie gemakkelijk tot ongezonde loyaliteit en daardoor tot partijdigheid.

4. Het is goed om bij dit thema niet alleen te denken aan de bekende familierelaties tussen broers of vader en zoon.

Sinds ook vrouwen geroepen kunnen worden tot een ambt, is er de mogelijkheid dat van een echtpaar zowel de man als vrouw ambtsdrager zijn. Denk verder aan twee of meer gemeenteleden die een nauwe vriendschapsrelatie onderhouden.

5. Al deze factoren samen maken dit thema minder geschikt voor vaste regels. In de praktijk zal immers elke regel òf te streng òf te soepel blijken te zijn.

6. Wel is het goed om als kerkenraad vast te leggen welke keuzes je ooit hebt gemaakt, zodat je daar in vergelijkbare situaties op terug kunt grijpen.

Wanneer je bijvoorbeeld het ene jaar besloot om niet twee gemeenteleden tegelijk te laten dienen omdat ze zwagers zijn, moet je niet het volgende jaar een broer en een zus tegelijk willen roepen tot een ambt.

Ook opgedane ervaringen kunnen reden zijn om het een en ander vast te leggen in de plaatselijke regeling, of om die regeling toch weer eens te wijzigen (want dat kan altijd).

7. Verder is het vooral een kwestie van bewustwording en van hardop benoemen bij de jaarlijkse zoektocht naar nieuwe ambtsdragers.

Voorkom in ieder geval dat in de gemeente de indruk kan ontstaan dat een bepaalde 'clan' in de kerkenraad de dienst uitmaakt.

8. Voorkom ook dat de betrokken ambtsdragers zich onvoldoende vrij voelen, als zij in familie- of vriendenkring zich steeds moeten verantwoorden (want dat andere familielid, of dat andere lid van de vriendenkring, dat ook ambtsdrager is, denkt anders dan jij).

9. Wij adviseren daarom elke kerk om te blijven streven naar een gezonde diversiteit binnen de kring van ambtsdragers.

De sporen daarvan mogen zichtbaar worden in de plaatselijke regeling. Maar met regels alleen is het niet op te lossen.

18 april 2024
Kornelis Harmannij
sectie kerkrecht CKA